

Opgroeien en meedoen: een gemeenschappelijke uitdaging

Opvoeding en ontwikkeling
van jeugd in gezin,
pedagogische basisvoorzieningen
en leefomgeving

Preventie van opvoed- en opgroeioproblemen is een speerpunt van het programma- ministerie voor Jeugd en Gezin. Het Nederlands Jeugdinstituut haakt daarop in, en ziet een belangrijke rol weggelegd voor de pedagogische basisvoorzieningen voor de jeugd van 0 tot 23 jaar. Voorzieningen zoals de kinderopvang, peuterspeelzalen, het kinderen jongerenwerk en het onderwijs en de inrichting van de leefomgeving zouden veel meer pedagogisch kunnen worden ingezet om kinderen en jongeren zo goed mogelijk te laten opgroeien.

Door de structuren om het gezin heen te versterken en verder te professionaliseren, willen we voorkomen dat de zwaardere voorzieningen (te) veel gebruikt worden. Om het met het bekende Afrikaanse gezegde uit te drukken: 'It takes a whole village to raise a child'.

Om de voorzieningen verder te ontwikkelen, biedt het Nederlands Jeugdinstituut kennis en ondersteuning. In deze flyer kunt u daar meer over lezen. Maar behalve u ondersteunen, willen wij met u samenwerken om te leren van de kennis die in de praktijk ontwikkeld is. Wij vragen u dan ook uw kennis en knelpunten aan ons door te geven, zodat we deze belangrijke sector samen kunnen versterken.

Pedagogische infrastructuur

Allerlei jeugdvoorzieningen en de leefomgeving zijn belangrijke 'medeopvoeders' geworden. Net als ouders willen deze medeopvoeders dat de jeugd gezond en veilig opgroeit, een steentje bijdraagt aan de maatschappij en talenten ontwikkelt. Iedere voorziening werkt hieraan met haar eigen doel, doelgroep en kennis. Samen vormen zij de pedagogische infrastructuur in de buurt. Gemeenten spelen een belangrijke rol in de regie van deze voorzieningen. Wij beschikken over expertise en kennis om de pedagogische basisvoorzieningen én de gemeenten te ondersteunen bij kwaliteitsbevordering in de sector.

Prijswinnaars *Richard Krajicek Foundation Award 2008*: Pedal Park Groningen

Gezamenlijke teamkamer van onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzaal op brede school Het Meesterwerk Almere

Kwaliteit van de beroepspraktijk

De kwaliteit van pedagogische basisvoorzieningen hangt samen met de toerusting van pedagogisch medewerkers. Om hen te ondersteunen, werken we samen met opleidingen, beroepsverenigingen en werkgeversorganisaties.

Kenniskringen

We organiseren kenniskringen om de kwaliteit van de beroepspraktijk in kinderopvang, tiener- en jongerenwerk en brede school te bevorderen. Deskundigen uit de praktijk, wetenschappers en beleidsmakers bespreken actuele kennisvragen en publiceren erover.

Onderzoek, ontwikkeling en ondersteuning

Daarnaast voeren we onderzoek uit op het gebied van professionalisering, en bieden we ondersteuning bij professionaliseringsvraagstukken in de sector. Bij voorkeur richten wij ons op groepen organisaties of gemeenten, zodat de ontwikkelde kennis breder inzetbaar is. We leveren bijvoorbeeld een bijdrage aan het *Beleidsplan Kwaliteitsimpuls Kinderopvang*, dat gericht is op opleiding en bijscholing van pedagogisch medewerkers in de kinderopvang. We organiseren samen met de Richard Krajicek Foundation en het NISB de *Richard Krajicek Foundation Award* voor sportieve projecten voor de jeugd.

Trainingen en implementatie

We verzorgen verschillende (train-de-trainer)trainingen voor professionals en staffunctionarissen. Een greep uit ons aanbod: *Werken met baby's* (voor leidsters van kinderdagverblijven), *Youth in Action* (voor jongerenwerkers met internationale plannen), *Knap lastig* (voor medewerkers in de buitenschoolse opvang) en *Bekwaam over de volle breedte* (voor bredeschoolcoördinatoren). Daarnaast zetten wij onze ervaring graag in bij de invoering van effectieve programma's zoals *Triple P*, *Kaleidoscoop*, *Stapprogramma's* en *Communities that Care*.

Publicaties

Het Nederlands Jeugdinstituut brengt publicaties en dvd's uit om u te helpen bij uw beroepsuitoefening. Recente publicaties zijn *School met vijf O's* over de samenwerking tussen school en buitenschoolse opvang, *Welkom in de groep* over groepsindeling en opendeurenbeleid in de kinderopvang, en *Jongerenwerk. Stand van zaken en perspectief* over professionalisering van het jongerenwerk.

Op www.nji.nl zijn veel praktijkvoorbeelden te vinden waar gemeenten, managers en professionals hun voordeel mee kunnen doen.

Kwaliteit van programma's en methoden

We weten nog lang niet alles over de effectiviteit van programma's, methoden en instrumenten. Maar wat we al wel weten kunt u vinden in de *Databank Effectieve Jeugdinterventies* en in de *Databank Instrumenten, Richtlijnen en Kwaliteitsstandaarden*. Denk hierbij aan VVE-programma's als *Kaleidoscoop*,

de *Stapprogramma's* en het *Marietje Kesselsproject*. Samen met partijen uit de sector zullen we deze databanken de komende jaren aanvullen. Hiervoor werken we al samen met Sardes en het SCO-Kohnstamm Instituut in het Expertisecentrum Ontwikkeling, Opvang en Onderwijs voor 0- tot 12-jarigen, zie www.eco3.nl.

Samenwerking en afstemming

U bent bij ons ook aan het goede adres met de vraag hoe en met wie effectieve samenwerking mogelijk is. Wij kijken daarbij naar ontwikkelingen in binnen- en buitenland. Zo werken pedagogische basisvoorzieningen samen in bijvoorbeeld de brede school en dagarrangementen. Zo kunnen gemeenten ons benaderen voor advies over of onderzoek naar samenwerking en afstemming van de pedagogische basisvoorzieningen met de Centra voor Jeugd en Gezin, jeugdzorg en zorgadviesteams.

Meer informatie

Nederlands Jeugdinstituut
Afdeling Educatie & Opvang
Marja Valkestijn
Postbus 19221
3501 DE Utrecht
T (030) 230 65 97
E m.valkestijn@nji.nl
W www.nji.nl

Wilt u op de hoogte blijven van actuele ontwikkelingen in de jeugdsector? Abonneer u dan op de digitale Nieuwsbrief Jeugd. Op www.nji.nl (onder de rubriek 'Kenniss') vindt u informatie over thema's en werkvelden, bijvoorbeeld themadossiers over de brede school, ontwikkelingsstimulering, jeugdwelzijnswerk, kindermishandeling en de Centra voor Jeugd en Gezin.

Met vragen over het Nederlands Jeugdinstituut of zijn beleids-terreinen kunt u op werkdagen van 9.00 tot 13.00 uur terecht bij de NJi-Infolijn, telefoon (030) 230 65 64. Of stel uw vraag via e-mail: infojeugd@nji.nl.

© Nederlands Jeugdinstituut 2009
Tekst en foto's: Marja Valkestijn,
Richard Krajicek Foundation
Bettina Neumann